

Sosiaali- ja Terveysministeriö

Viite STM037:00/2017

Sosiaali- ja terveysministeriö on pyytänyt lausuntoa luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi erikoissairaanhoidon työnjaosta ja eräiden tehtävien keskittämisestä. Suomen Hammaslääkäriseura Apollonian hallituksen työvaliokunta on puolestaan pyytänyt lausuntoa ortodontian jaostolta.

Ortodontian jaoston hallitus ehdottaa seuraavia muutoksia asetusluonnokseen:

5§ Valtakunnallisesti keskitettävä erikoissairaanhoido

Asetusluonnoksen perusteluissa laajojen kasvo- ja leukavammojen jälkitilojen todetaan vaativan useiden lääke- ja hammaslääketieteen alojen yhteistyötä ja monivaiheista rekonstruktivistista hoitoa. Hoitoon liittyvinä erikoisaloina mainitaan kirurgian, protetiikan ja purentafysiologian, parodontologian ja endodontian erikoisalajat. Jotta myös lasten ja nuorten kasvo- ja leukavammojen jälkihoito määritetään asianmukaisesti, kohtaan tulee lisätä kasvun ja kehityksen asiantuntijoina ortodontian ja pedodontian erikoisalajat.

Lasten ja nuorten harvinaiset pään ja kaulan kehityshäiriöt, joita asetuksessa ei erikseen ole mainittu, tulisi määrittää keskitettäväksi valtakunnallisesti vähempään kuin viiteen yliopistolliseen sairaalaan.

Esitämme myös kasvojen ja leukojen laajojen luustollisten puutosten ja epäsuhtien sekä laajojen hampaistollisten puutosten kokonaishoidon suunnittelun ja kirurgisen hoidon keskittämistä yliopistollisiin sairaaloihin. Näiden hoitojen suunnittelu vaatii erityistutkimuksia ja eri erikoisalojen yhteissuunnittelua. Keskittäminen mahdollistaa kirurgisen osaamisen sekä muun purentaan kuntoutuksen (pedodontian, ortodontian ja protetiikan erityisalojen) osaamisen ja rutiinien kehittymisen.

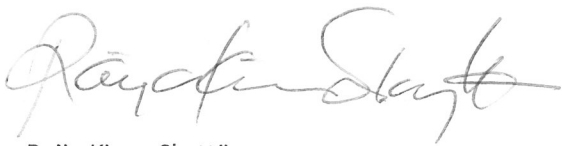
6§ Viiteen yliopistolliseen sairaalaan tai vastaavaan yksikköön alueellisesti keskitettävä erikoissairaanhoido

Esitämme kohdan 10 (Huuli- ja suulakihalkiopotilaiden sekundaarivaiheen leikkaushoidot) poistoa 6§ alta ja siirtoa kohtaan 5§ kuulumaan seuraavasti:

4) Huuli- ja suulakihalkioiden kokonaishoidon suunnittelu sekä primaari- ja sekundaarivaiheen leikkaushoido yhteistyössä Oulun yliopistollisen sairaalan kanssa.

Nyt esitetty asetusluonnos ehdottaa, että huuli- ja suulakihalkioiden sekundäärikirurgia suoritetaan viidessä yliopistosairaalassa. Tähän asti asetuksella on määritetty vain primäärihoidon paikka ja kokonaishoidon suunnittelu kahdessa yliopistosairaalassa (Helsinki ja Oulu). Kokonaishoidon suunnittelu tehdään moniammatillisissa hoitotiimissä kasvunaikaisten määrääikaistarkastusten yhteydessä. Moniammatilliseen yhteistyöryhmään kuuluvat ortodontti, kirurgi, puheterapeutti ja korvalääkäri.

Kun sekundäärikirurgia (luunsiirtokirurgia ja osteotomiat) esitetään määritettäväksi asetuksessa erikseen, tulee se mielestämme keskittää *vähempään kuin viiteen* yliopistosairaalaan korkeatasoisen hoidon takaamiseksi ja moniammatillisen hoitotiimin toiminnan helpottamiseksi. Kansainvälisissä tutkimuksissa on todettu, että sekundäärihoidon keskittäminen parantaa merkittävästi hoitotuloksia. Keskittämistä tukee se, että osteotomioiden on todettu tietyissä tapauksissa huonontavan puhetta ja että halkiopotilaan puheen ja purennan arviointia pystyvät tekemään vain halkiopotilaisiin perehtyneet puheterapeutit ja ortodontit. Tätä ammattitaitoa ei löydy kaikista yliopistosairaaloista.

Raija Kiuru-Skyttä

Ortodontian jaoston puheenjohtaja